

Kosovo Gerra Balkanetan

Albania, halabeharrez, prest litzateke Kosovoko errefuxiatu guztiak hartzeko

Eragotzi egin nahi du Milosevicek eskualde osoa desorekatzeko duen asmoa

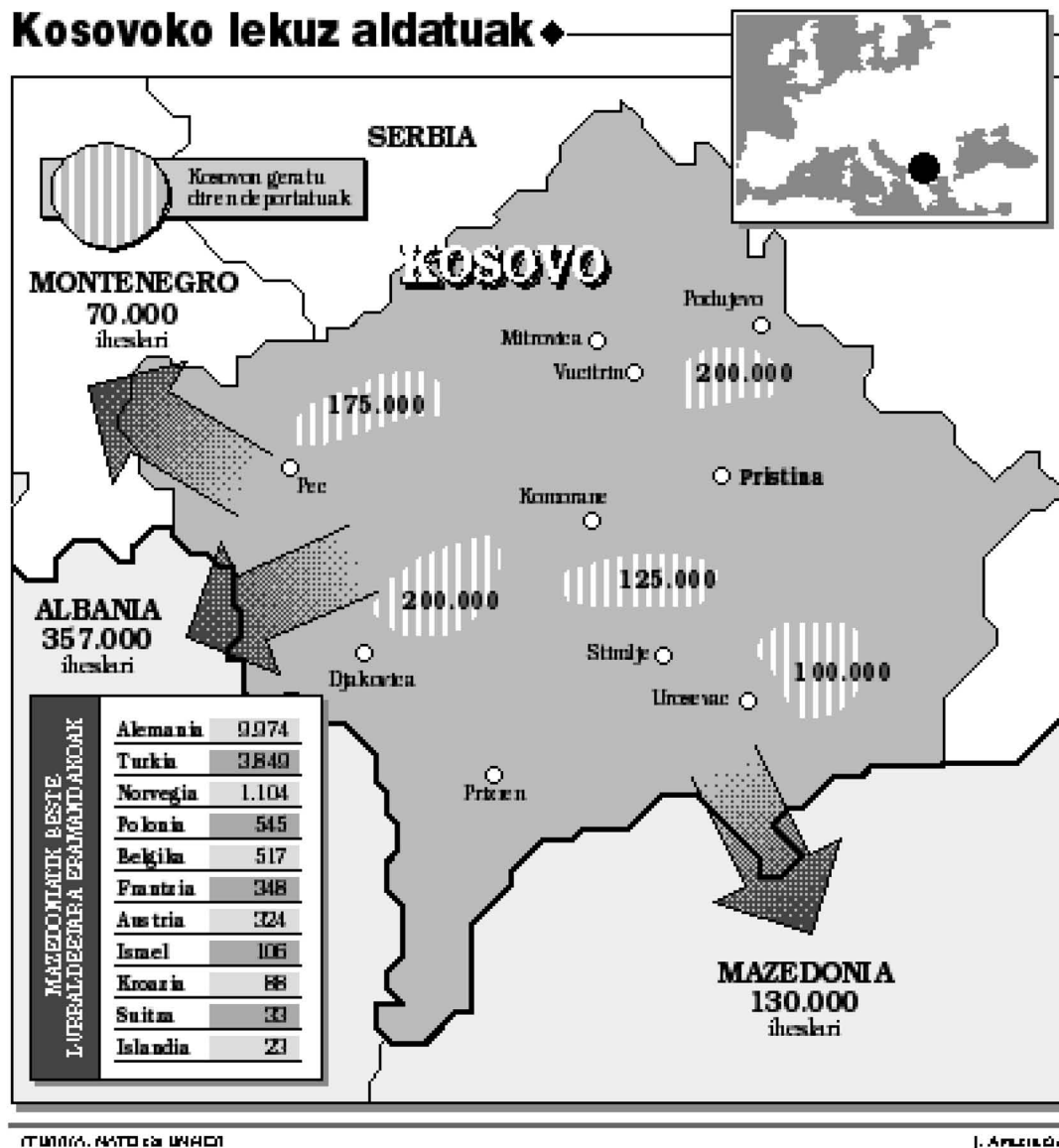
Erredakzioa / Baiona

Albaniako lehen ministroak atzo adierazi zuen bere herria prest legokeela, halabeharrez, Kosovoko errefuxiatu guztiak hartzeko, Mazedonia eta Montenegroren egonkortasuna bermatzeko. Albaniak, haatik, neke izugarriak izango lituzke Kosovotik ihes egindako guztiei harrera egiteko, Kukisko kanpamentuaren egoera gogorrek erakusten duen bezala.

«TIRANA prest da Montenegro eta Mazedoniako errefuxiatu kosovotarrak oro hartzeko, eskualde guztiaren desorekatzea eragozteko». Halaxe adierazi zuen atzo Pandeli Majko Albaniako lehen ministroak. Adierazpen horiek nahiko harrigarriak badira ere, Albaniako agintariek azken orduetako egoeraren bilakaeraz egindako azterketaren barruan sartzen dira; izan ere, Tiranak uste du Slobodan Milosevic Jugoslaviako presidentearen helburu gero eta argiagoa dela Balkanak erabat desorekatzea, Kosovoko errefuxiatu oldeez baliatuta.

Hala, Sabri Godo, Legebiltzarreko Atzerri Gaietako Batzordeko presidentearen iritzian, «Milosevicek beste fronte bat ireki nahi du Montenegron, eta hango gobernuak uzkaile; hala, herri horretan gatazka etniko bat bultzatuta, bere aldekoak

Kosovoko lekuz aldatuak

agintean berriro jarri nahi ditu». Izan ere, Milo Djukanovicen gobernuak ez du batere onartzen Milosevicen jokabidea, eta Kosovotik ihes egindako 70.000 errefuxiatu daude Montenegron.

Albaniako Gobernuaren egitasmoek argibide gehiago

izango da datozen orduetan, baina dagoeneko nahiko argi da oso zaila izango litzatekeela herri horrek harrera egitea Kosovoko errefuxiatu guztiei. Kukisko herrian —mugatik hurbil— jarritako kanpamentuaren egoera larria da horren froga argiena. Ezen,

bertan 110.000 errefuxiatu inguru daude orain, eta giza laguntzarako erakundeek ezinean dihardute. Hortaz, Kukisen zeuden 200 errefuxiatu atzo helikopteroz atera zituzten, eta Burreleko kanpamenturat eraman zituzten, Tiranatik hurbil.

Izbicako ustezko hilobi komunak lurrak landatuak dira serbiarren telebistaren arabera

Iker Aranburu / Donostia

JOAN den asteburuan, NATOko bozeramaile Jamie Sheak ziurtatu zuen Kosovon, Izbica herri inguruan, dozenaka lagun hilobi komun baten aztarnak aurkitu zituztela. NATOko hegazkiniek berriki mugitutako lurra ikusi zuten, eta Aliantzak esan zuen hilobi komunak zeudela.

Serbiako Informazio Ministerioak atzo gezurtatu egin zuen informazio hori, Serbiako Irrati-Telebistako (RTS) talde bat Izbican egon da, «NATO erasotzailearen manipulazioa» salatzen. Telebistako irudietan, Izbicako herritar albaniar batzuek ustekabea azaldu zuten NATOren informazioengatik. «Duela hilabete udaberriko lana egin nuen lursail horretan. Hilobi komunak daudela dioteneke gezurra diote. Hemen ez dute inor hil», adierazi zuen kameraren aurrean Bajram Salja nekazariak. Beste herritar batzuek NATOri bota zioten Kosovon eta Jugoslavian gertatzen ari den guztiaren errua.

Serbiako Informazio Ministerioaren arabera, NATOk konputatzaile batzuen laguntzarekin desitxuratu zituen Izbicako irudiak, hilobi komunak zeudela erakustearren. Horretarako, UCK «terroristaren» laguntza izan zuen.

Ihesaren kaosean albaniar familiak sakabanatu dira

KOSOVOKO albaniar errefuxiatuen tragedian, familia sakabanatuen arazoa dago. Ezen, Jugoslaviako Armadak eta milizia serbiarrek etxetik haizatu dituzte albaniarak, eta bost axola izan zaie senitarteko guztiak elkarrekin zeuden ala ez jakitea. Hala, Albania edo Mazedoniara ihesean etortako albaniar familia ugartan, haur bat edo gehiago zein ere guraso bat edo seme-alaba bat

falta zen. Errefuxiatuek emandako testigantzen arabera, serbiarrek, kasu gehienetan, banandu egin zituzten 16 urtetik gorako mutilak, eta ez zien utzi ihes egiten. Gazte horiei gertatu zaienaz kezka biziak daude gaur egun.

Serbiarrek indarrez uxatu zituztelarik herri bateko albaniar biztanleak oro, ez zuten arretarik egin familiako guztiak bertan zeuden ala ez, eta, hortaz,

guraso askok ihes behar izan zuten egin, euren haurrak oro beraiekin egon gabe. Itzuri egite bidearen ere, familia sakabanatzeak gertatu ziren, serbiarrek, betiere errefuxiatuen lekukotasunen arabera, neska gazteak ibiltzaileen lerroetatik baztertu edo ibilgailuen gainetik eraitsiarazi baitzituzten, beraiekin eramateko. Pairamen horien guztien gainetik, Albaniara edo Mazedo-

niara iristea lortu ostean ere, Kosovoko iheslariak ez zeukaten amaitua euren suertelazgarria.

Blacen (Mazedonia) egon zen kanpamentuko 45.000 lagun bortxaz lekuz aldatzean bereziki, haur eta guraso ugari banatu zituzten. Mazedoniako Poliziak zuen kanpamentu hura gau bakar batez hustu, sekulako nahasketan. Horretarako baliatu ziren ehunka

autobusetan metatu zituzten errefuxiatuak, arretarik batere egin gabe familiak osorik zeuden ala ez. Husteak gertatu aurretik, gainerat, bertan metatuak izan ziren errefuxiatuen nortasun hartzerik ez zen egin, eta horrek nahaspila izugarria areagotu egin zuen.

Ororen buru, Gurutze Gorriaren Nazioarteko Batzordeak (CICR) emandako datuen arabera, Kosovotik ihes

egiterat behartuak izan diren 740 familia gutxienez sakabanatu dira. François Zen Ruffinen, CICRk Skopjen daukan eledunak zehaztu zuenez, oraingoz 47 familia baino ez dira berrosatu ahal izan. Albania edo Mazedoniara sartzean erregistratuak ez izateak eta kanpamentuen antolatzearen lehen egutetan izandako nahasketek egoera korapilatu dute.